

Briselē, 30.6.2020.
COM(2020) 272 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS

2019. GADA ZIŅOJUMS PAR SUBSIDIARITĀTES PRINCIPA UN PROPORCIONALITĀTES PRINCIPA PIEMĒROŠANU UN PAR ATTIECĪBĀM AR VALSTU PARLAMENTIEM

2019. GADA ZIŅOJUMS PAR SUBSIDIARITĀTES PRINCIPA UN PROPORCIONALITĀTES PRINCIPA PIEMĒROŠANU UN PAR ATTIECĪBĀM AR VALSTU PARLAMENTIEM

1. IEVADS

Šis ir 27. ziņojums par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu, kas iesniegts saskaņā ar 9. pantu Līguma par Eiropas Savienību un Līguma par Eiropas Savienības darbību Protokolā Nr. 2. Tāpat kā 26. ziņojums, arī šis ziņojums ietver Komisijas attiecības ar valstu parlamentiem, kuriem ir būtiska nozīme subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanā.

Komisija 2019. gadā veica vairākus pasākumus, lai īstenotu Subsidiaritātes, proporcionalitātes un scenārija “Darīt mazāk, bet efektīvāk” jautājumu darba grupas ieteikumus. 2019. gads bija pārejas gads starp diviem Komisijas mandātiem ar mazāku skaitu Komisijas iniciatīvu un tiesību aktu priekšlikumu nekā iepriekšējos gados. Līdz ar to valstu parlamentu darba apjoms subsidiaritātes kontroles mehānisma un politiskā dialoga ar Komisiju kontekstā uz laiku samazinājās. Komisija saņēma 159 atzinumus, no kuriem neviens nebija pamatots atzinums. Divos 2019. gadā pieņemtajos spriedumos Eiropas Savienības Tiesa precizēja proporcionalitātes principa piemērošanu.

2. SUBSIDIARITĀTES PRINCIPA UN PROPORCIONALITĀTES PRINCIPA PIEMĒROŠANA IESTĀDĒS

2.1. Komisija

Turpmākie pasākumi saistībā ar Subsidiaritātes, proporcionalitātes un scenārija “Darīt mazāk, bet efektīvāk” jautājumu darba grupas ieteikumiem

Komisija 2019. gadā sāka īstenot pasākumus, ko tā bija paziņojusi savā 2018. gada oktobra paziņojumā “Subsidiaritātes un proporcionalitātes principi —: to nozīmes stiprināšana ES politikas veidošanā”¹, lai īstenotu Subsidiaritātes, proporcionalitātes un scenārija “Darīt mazāk, bet efektīvāk” jautājumu darba grupas ieteikumus².

Eiropas Komisijas (EK) priekšsēdētājs Žans Klods Junkers 2019. gada 7. marta vēstulē Eiropas Parlamenta un Padomes priekšsēdētājiem ierosināja neiekļaut laikposmu no 20. decembra līdz 10. janvārim astoņu nedēļu termiņā, kas valstu parlamentiem noteikts pamatotu atzinumu nosūtīšanai, un īstenot šo soli no 2019. gada decembra. Eiropas Parlaments 2019. gada 27. maijā un Padome 2019. gada 4. jūlijā apstiprināja, ka ir ņēmuši vērā šo vienošanos³. Pēc tam Komisija pirmo reizi īstenoja šo vienošanos 2019. un 2020. gada Ziemassvētku un Jaungada brīvdienu laikā.

¹ COM(2018) 703 final, 23.10. 2018. Šis paziņojums ir aprakstīts 2018. gada ziņojuma 2.1. iedaļā (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/annual-report-subsidiarity-proportionality-and-relations-with-national-parliaments_en_0.pdf). Saistībā ar to tika saņemti arī vairāki atzinumi no valstu parlamentiem, kas izskatīti turpmāk 4. iedaļā.

² Plašāku informāciju par šīs darba grupas darbu skatīt 2018. gada ziņojuma 2.1. iedaļā un https://ec.europa.eu/commission/priorities/democratic-change/better-regulation/task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_lv.

³ Informāciju par Padomes atbildi skatīt arī 2.3. iedaļā turpmāk.

Komisija arī pabeidza sagatavošanās darbus, lai sagatavotu apkopotas atbildes uz pamatotiem atzinumiem, ko saskaņā ar subsidiaritātes kontroles mehānismu par Komisijas tiesību akta priekšlikumu ir izdevuši valstu parlamenti, kas pārstāv septiņas vai vairāk balsis, ja to skaits nav sasniedzis “dzeltenās kartītes” mehānisma aktivēšanas robežvērtību. Tomēr 2019. gadā tā nesaņēma nevienu pamatotu atzinumu⁴.

Komisija savā darbā par labāku regulējumu un novērtēšanu veica citus turpmākos pasākumus (skatīt turpmāk).

Labāka regulējuma programma un novērtēšana

Komisija 2019. gadā turpināja īstenot savu padziļināto labāka regulējuma programmu un integrēt subsidiaritātes un proporcionalitātes principus visos politikas veidošanas posmos. Tīmekļa portāls “Izsakiet viedokli”⁵ ir izrādījies noderīgs vienots piekļuves punkts, lai pilsoņi un ieinteresētās personas varētu piedalīties Komisijas politikas sagatavošanā. Komisija arī turpināja izvērtēt spēkā esošos tiesību aktus un politikas satvarus, pirms iesniegt priekšlikumus par to pārskatīšanu. Šie izvērtējumi ietvēra novērtējumus par to, vai spēkā esošie politikas pasākumi joprojām atbilst mērķim, vai arī, ņemot vērā subsidiaritātes principu un proporcionalitātes principu, tie ir jāatsauc vai jāpārskata.

Normatīvās atbilstības un izpildes programmas (*REFIT*) platforma⁶ deva iespēju sabiedrībai un ieinteresētajām personām sazināties ar Komisiju par iespējamu pārmērīgu slogu vai spēkā esošo regulatīvo pasākumu neefektivitāti. *REFIT* platforma 2019. gadā izdeva 16 atzinumus ar ieteikumiem Komisijai par to, kā vienkāršot un samazināt esošo ES tiesību aktu radīto regulatīvo slogu⁷. Komisija uz šiem ieteikumiem sniedz atbildes, jo īpaši īstenojot savas darba programmas, kas ietver *REFIT* iniciatīvas. *REFIT* platformas pilnvaras beidzās 2019. gadā, un 2020. gadā tā tiks aizstāta ar jaunu platformu. Kopš tās izveidošanas 2015. gadā *REFIT* platformā ir izdoti 105 ieteikumi.

Komisija 2019. gada aprīlī pabeidza darbu, lai novērtētu labāka regulējuma politiku. Tas ietvēra padziļinātu apspriešanos ar ieinteresētajām personām, citām ES iestādēm un struktūrām, kā arī ar sabiedrību. Tās secinājumi tika apkopoti paziņojumā “Labāks regulējums — padarītā novērtējums un apņemšanās saglabāšana” un tam pievienotajā Komisijas dienestu darba dokumentā⁸. Komisijas priekšsēdētāja pirmais vietnieks Franss Timmermans 29. aprīļa konferencē iepazīstināja ar šiem secinājumiem un apsprieda tos ar ieinteresētajām personām⁹.

Subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanai ir būtiski šādi secinājumi:

- Nākamajā *REFIT* platformā papildus pašreizējam uzsvaram uz vienkāršošanu būtu vairāk jāuzsver subsidiaritātes princips un proporcionalitātes princips un likumdošanas blīvums. Šajā nolūkā ir svarīgi paplašināt padomes kompetenci un vēl vairāk iesaistīt

⁴ Skatīt 3. iedaļu turpmāk.

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_lv.

⁶ Papildu informācija par *REFIT* platformas tīmekļa vietnes atbilstības pārbaudēm: https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-and-less-costly/refit-platform/refit-platform-work-progress_lv.

⁷ http://ec.europa.eu/smart-regulation/refit/simplification/consultation/contributions_lv.htm.

⁸ COM(2019) 178 final un SWD(2019) 156 final, 15.4.2019.

⁹ Papildu informāciju skatīt https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how/better-regulation-taking-stock-and-sustaining-our-commitment_en.

vietējās un reģionālās iestādes, kuras ir atbildīgas par lielas ES tiesību aktu daļas īstenošanu¹⁰.

- Lai labāk novērtētu subsidiaritātes principu un proporcionalitātes principu, Komisija ir apņēmusies iekļaut darba grupas ierosināto kopīgo tabulu labāka regulējuma vadlīnijās un izmantot to subsidiaritātes un proporcionalitātes novērtēšanai ietekmes novērtējumos un paskaidrojuma rakstos, kas pievienoti priekšlikumiem.

Subsidiaritātes un proporcionalitātes analīze

Labāka regulējuma pamatnostādņēs un tām pievienotajā instrumentu kopumā¹¹ ir paredzēts, ka Komisijai, novērtējot pašreizējo pasākumu turpmāko nozīmību un Eiropas pievienoto vērtību, kā arī apsverot jaunu iniciatīvu ieviešanu jomās, kurās ES nav ekskluzīvas kompetences, ir jāveic subsidiaritātes analīze. Komisija veic šādu subsidiaritātes analīzi gan leģislatīvu, gan neleģislatīvu iniciatīvu gadījumā.

Šādai analīzei ir divi mērķi:

1. novērtēt, vai rīcība valsts, reģionālā vai vietējā līmenī būs pietiekama, lai sasniegtu izvirzītos mērķus, un
2. novērtēt, vai rīcība ES līmenī nodrošinās pievienoto vērtību salīdzinājumā ar rīcību valsts līmenī.

Saskaņā ar proporcionalitātes principu ES rīcības saturs un veids nedrīkst pārsniegt to, kas ir nepieciešams izvirzīto mērķu sasniegšanai. Proporcionalitātes principa ievērošana nozīmē nodrošināt, ka izvēlētajā pieejā un regulatīvās darbības intensitāte ir nepieciešama, lai sasniegtu mērķus. Šāda analīze būtu jāveic visos ietekmes novērtējumos, izvērtējumos un atbilstības pārbaudēs.

Ietekmes novērtējumi

Komisija analizē subsidiaritātes principu un proporcionalitātes principu visos ietekmes novērtējumos, kas sagatavoti politikas priekšlikumiem. Lai nodrošinātu šo novērtējumu kvalitāti, tiem tiek veikta neatkarīga kvalitātes kontrole, ko veic Regulējuma kontroles padome¹².

Pēdējā pilnvaru gadā Junkera vadītā Komisija pievērsās tam, lai nodrošinātu, ka tās jau izteiktie priekšlikumi tiek iesniegti pieņemšanai likumdevējiem, un tā pieņēma dažus jaunus tiesību aktu priekšlikumus. Tādēļ Padome 2019. gadā sniedza atzinumu par vienotu ietekmes novērtējumu, kas attiecas uz Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta pārveidi un institūta stratēģiskās inovāciju programmas izveidi¹³. Šajā ietekmes novērtējumā secināts, ka institūts sniedz skaidru

¹⁰ Kopīgais pētniecības centrs ir iesaistīts vairākās iniciatīvās, kuru mērķis ir uzlabot vietējās un reģionālās politikas veidošanas kvalitāti, piemēram, pilotprojektā “Zinātne ienāk reģionos”, veicinot uz faktiem balstītas politikas veidošanu visā ES.

¹¹ https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-toolbox_en.

¹² Regulējuma kontroles padomi veido priekšsēdētājs (ģenerāldirektora līmenī) un seši pilnas slodzes locekļi, trīs no kuriem nav no Komisijas. Visi padomes locekļi ir neatkarīgi un darbojas kā privātpersonas, pamatojoties uz savu individuālo kompetenci. Padome izvērtē ietekmes novērtējumu, atbilstības pārbaudi un būtisku izvērtējumu kvalitāti. Šī kvalitātes pārbaude ietver arī subsidiaritātes un proporcionalitātes izvērtēšanu. https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/regulatory-scrutiny-board_lv.

¹³ SWD(2019)330 final, 11.7.2019.

ES pievienoto vērtību attiecībā uz pētniecības un inovācijas ieguldījumu apmēru, jomu un ātrumu salīdzinājumā ar valstu un reģionu iniciatīvām un risinājumiem.

Izvērtējumi un atbilstības pārbaudes

Subsidiaritāte un proporcionālitate ir svarīgi izvērtējumu un atbilstības pārbaudes aspekti, ar kuriem tiek novērtēts, vai ES līmeņa rīcība ir sniegusi gaidītos rezultātus attiecībā uz lietderīgumu, efektivitāti, saskaņotību, nozīmīgumu un Eiropas pievienoto vērtību. Komisija 2019. gadā pabeidza aptuveni 70 izvērtējumus, ieskaitot četras atbilstības pārbaudes (plašāku politikas jomu izvērtējums), attiecībā uz Ūdens pamatdirektīvu un Plūdu direktīvu, gaisa kvalitāti, uzraudzības ziņojumiem un uzņēmumu publiskajiem ziņojumiem.

Regulējuma kontroles padome 2019. gadā pārbaudīja 18 būtiskus izvērtējumus un atbilstības pārbaudes. Šie novērtējumi aptvēra daudzus aspektus, no kuriem daži bija īpaši būtiski subsidiaritātes un proporcionālitates ziņā.

- Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīvas izvērtējums¹⁴

Saskaņā ar subsidiaritātes principu dalībvalstu pienākums ir nodrošināt, lai iedzīvotāji vajadzības gadījumā varētu pieslēgties notekūdeņu savākšanas sistēmai. Tomēr ir nepieciešama rīcība ES līmenī, jo 60 % no ES teritorijas aizņem pārrobežu upju baseini. Tā kā nav ES direktīvas par notekūdeņiem, kas visām dalībvalstīm nosaka līdzīgu notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas infrastruktūras izveides ritmu, to dalībvalstu nerīkošanās, kuras atrodas pārrobežu upes augštecē, varētu kaitēt rīcībai, ko veic dalībvalstis, kuras atrodas lejtecē.

- Ūdens pamatdirektīvas un Plūdu direktīvas atbilstības pārbaude¹⁵

Ar abām direktīvām tika izveidota elastīga sistēma, kas veicina integrētu pieeju dažāda ūdens spiediena novēršanai dažādās politikas jomās. Tas dod dalībvalstīm ievērojamu rīcības brīvību noteikt atrašanās vietai specifiskus mērķus, metodes un pasākumus, vienlaikus nodrošinot saskaņošanu un vienlīdzīgus konkurences apstākļus. Izvērtējumā tika konstatēts viens šīs pieejas trūkums, proti, dažos jautājumos bija ievērojamas atšķirības attiecībā uz to, kā dalībvalstis ir īstenojušas direktīvas, kurā būtu vēlams vienotāka pieeja. Piemēram, nav skaidra pamatojuma tam, ka dalībvalstīs, kurās ir viens un tas pats upju baseins, upes baseinam raksturīgo piesārņojošo vielu standarti ir ļoti atšķirīgi. Šīs atšķirības dažos gadījumos var būt saistītas ar vietējām atšķirībām, bet daudzos gadījumos tās var izskaidrot tikai ar citiem faktoriem, piemēram, politisko gribu (attiecībā uz izmaksu atgūšanu), pretestību pārmaiņām vai tehnisko spēju trūkumu (attiecībā uz uzraudzību).

2.2. Eiropas Parlaments

Eiropas Parlaments 2019. gadā no valstu parlamentiem oficiāli saņēma 62 iesniegumus atbilstīgi Protokolam Nr. 2 par subsidiaritātes principa un proporcionālitates principa piemērošanu¹⁶.

¹⁴ SWD(2019)700 final, 13.12. 2019. Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīvas 91/271/EEK izvērtējums.

¹⁵ SWD(2019)439 final, 10.12.2019. Ūdens pamatdirektīvas, Gruntsūdeņu direktīvas, Vides kvalitātes standartu direktīvas un Plūdu direktīvas atbilstības pārbaude.

¹⁶ Attiecībā uz procedūru, kā Eiropas Parlaments izskata valstu parlamentu pamatotos atzinumus, skatīt 2.3. punktu 2016. gada ziņojumā par subsidiaritāti un proporcionālītāti.

Neviens no šiem iesniegumiem nav pamatots atzinums protokola nozīmē, kas izvirza ar subsidiaritātes principa ievērošanu saistītus jautājumus. Salīdzinājumam, 2018. gadā Eiropas Parlaments oficiāli saņēma 46 pamatotus atzinumus un 427 citus iesniegumus. Šie skaitļi norāda, ka valstu parlamenti uzskata subsidiaritātes kontroles mehānismu nevis par veidu, kā apturēt ES likumdošanas procesu, bet gan par veidu, kā paust savu viedokli un bažas. Visi valstu parlamentu iesniegumi ir publicēti Eiropas Parlamenta valstu parlamentu iesūtīto dokumentu datubāzē “Connect”¹⁷.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta Reglamenta VI pielikumu Juridiskā komiteja (JURI) ir vispārīgi atbildīga par to, lai tiktu nodrošināta atbilstība subsidiaritātes principam. Reizi sešos mēnešos kāds no JURI komitejas locekļiem tiek iecelts par pastāvīgo referentu subsidiaritātes jautājumos, pamatojoties uz politisko grupu rotāciju. Eiropas Parlamenta deputāts *Angel Dzhambazki* (Eiropas Konservatīvo un reformistu grupa) bija pastāvīgais referents 2019. gada pirmajā pusgadā; pēc tam šo amatu uz otro pusgadu ieņēma Eiropas Parlamenta deputāts *Nacho Sanchez Amor* (Sociālistu un demokrātu grupa).

Arī JURI komiteja sniedz ieguldījumu COSAC¹⁸ divu gadu ziņojumos par jautājumiem, kas saistīti ar subsidiaritāti un proporcionalitāti.

Arī Eiropas Parlamenta Izpētes dienests turpināja palīdzēt Eiropas Parlamentam tā darbībā ievērot subsidiaritātes principu un proporcionalitātes principu:

- sistemātiski izvērtējot subsidiaritātes un proporcionalitātes aspektus Komisijas ietekmes novērtējumos un vēršot uzmanību uz jebkādam šajā saistībā paustajām bažām, jo īpaši no valstu parlamentu un Reģionu komitejas puses;
- nodrošinot, ka Eiropas Parlaments pats savā darbā pilnībā ievēro šos principus, piemēram, kad tas veic savu būtisko grozījumu ietekmes novērtējumu vai arī analizē pievienoto vērtību Parlamenta jauno leģislatīvo aktu priekšlikumos, pamatojoties uz LESD 225. pantu, kā arī izmaksas, kas rodas, ja netiek veikta rīcība ES līmenī;
- izvērtējot subsidiaritātes un proporcionalitātes aspektus, izstrādājot ietekmes novērtējumus, galveno uzmanību pievēršot ES pievienotajai vērtībai.

2.3. Padome

Padome 2019. gada 1. jūlijā pieņēma zināšanai jauno kārtību, ko Komisija ierosināja Padomei un Eiropas Parlamentam, saskaņā ar kuru laikposms no 20. decembra līdz 10. janvārim, izņemot steidzamus gadījumus, par kuriem ir iesniegti pamatoti apsvērumi, netiks ņemts vērā, lai noteiktu astoņu nedēļu laikposmu, kas noteikts Līgumu Protokolā Nr. 2¹⁹. Padome 4. jūlijā to paziņoja Komisijai ar Pastāvīgo pārstāvju komitejas priekšsēdētāja starpniecību. Šajā vēstulē Padome uzskata, ka jaunā kārtība ir veids, kā veicināt valstu parlamentu veikto tiesību aktu projektu pārbaudi, lai nodrošinātu atbilstību subsidiaritātes principam saskaņā ar Līgumu Protokolu Nr. 2.

Saskaņā ar Protokola Nr. 2 4. pantu Padomei jānosūta valstu parlamentiem visu tiesību aktu projekti, ko ir sagatavojusi dalībvalstu grupa, ES Tiesa, Eiropas Centrālā banka un Eiropas Investīciju banka. 2019. gada martā Padome valstu parlamentiem nosūtīja Eiropas Investīciju

¹⁷ <http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/connect/welcome.html>.

¹⁸ Attiecībā uz COSAC skatīt 5. iedaļu turpmāk.

¹⁹ Padomes dokuments ST 10722/19, pieejams [Padomes reģistrā](#). Attiecībā uz šo vienošanos skatīt arī 2.1. iedaļu iepriekš.

bankas pieprasījumu Padomei grozīt Eiropas Investīciju bankas Statūtus, balstoties uz īpašu likumdošanas procedūru saskaņā ar LESD 308. pantu²⁰.

Papildus Līgumā noteiktajiem pienākumiem Padome arī informē dalībvalstis par valstu parlamentu sniegtajiem atzinumiem par Komisijas tiesību aktu priekšlikumiem. Padomes Ģenerālsēkretariāts 2019. gadā delegācijām nosūtīja 26 atzinumus, kas sniegti politiskā dialoga ietvaros²¹. Padome 2019. gadā nesaņēma nevienu pamatotu atzinumu saskaņā ar Protokolu Nr. 2.

2.4. Reģionu komiteja²²

Visu 2019. gadu Reģionu komiteja ("Komiteja") turpināja darbu pie tā, lai nodrošinātu Subsidiaritātes, proporcionalitātes un scenārija "Darīt mazāk, bet efektīvāk" jautājumu darba grupas ieteikumu īstenošanu un ka "aktīva subsidiaritāte" kļūst par realitāti²³. Tā organizēja augsta līmeņa diskusijas par aktīvu subsidiaritāti 8. Eiropas Reģionu un pilsētu samitā Bukarestē 2019. gada 14. un 15. martā, ar kuru tika uzsākts Komitejas izmēģinājuma projekts reģionālo centru izveidei, lai pārskatītu, kā tiek īstenota ES politika reģionālā un vietējā līmenī (*RegHub*). 2019. gadā *RegHub* izmēģinājuma projektā notika divas apspriedes — viena par publisko iepirkumu un otra par gaisa kvalitāti, un katrā no tām tika sagatavots padziļināts īstenošanas ziņojums²⁴.

Kā tiešu atbildi uz Komisijas paziņojumu "Labāks regulējums — padarītā novērtējums un apņemšanās saglabāšana"²⁵, Komiteja 2019. gada oktobrī pieņēma atzinumu²⁶ (referents: *Olgierd Geblewicz*, Eiropas Tautas partija), kas izstrādāja Komitejas viedokli par labāku regulējumu un "aktīvas subsidiaritātes" lomu ES politikas veidošanā. Komiteja atkārtoti uzsvēra, ka Komiteja atbalsta labāku regulējumu, uzsverot, ka tam jābūt kopīgam.

Komitejas 9. subsidiaritātes konference²⁷ bija nozīmīgs pasākums, lai izvērstu debates par "aktīvu subsidiaritāti" un tās nozīmi diskusijās par Eiropas nākotni. Tā apvienoja visus pārvaldes līmeņus, lai apspriestu, kā vislabāk īstenot "aktīvu subsidiaritāti" visā ES un kā izmantot šo pieeju, lai atjaunotu saikni starp ES un tās pilsoņiem. Konferencē sadarbībā ar Eiropas Reģionālo likumdevēju konferenci (*CALRE*) tika uzsākts jauns izmēģinājuma projekts par ieguldījumu

²⁰ 2019/0804 (COD) — Padomes dokuments 2338/19, pieejams [Padomes reģistrā](#).

²¹ Eiropas Parlamentā, Padomē un Komisijā reģistrēto pamatoto atzinumu skaits atšķiras, jo ne visas iestādes ir saņēmušas visus atzinumus, un iestādes atšķirīgi uzskaita vairāku valstu parlamentu kopīgi nosūtītos atzinumus.

²² Ar subsidiaritāti saistīto darbību sīkāks apraksts ir sniegts Reģionu komitejas 2019. gada ziņojumā par subsidiaritāti. Pēc tam, kad Reģionu komitejas birojs ziņojumu ir pieņēmis, tas pieejams vietnē <http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Pages/default.aspx>.

²³ Attiecībā uz šīs darba grupas darbu un turpmākajiem pasākumiem skatīt arī 2018. gada ziņojuma (COM(2019) 333) un šā ziņojuma 2.1. iedaļu. Attiecībā uz darba grupu "aktīva subsidiaritāte" cita starpā bija paredzēta, lai "veicinātu iespējas valstu parlamentiem un vietējām un reģionālajām iestādēm jau sākuma posmā piedalīties jaunu iniciatīvu izstrādē un ziņot par problēmām", pamatojoties uz to īpašajām kompetencēm un konkrētu pieredzi saistībā ar ES politikas īstenošanu. Tādējādi koncepcija palīdzētu "nodrošināt lielāku skaidrību un izpratni par to, kāpēc politika tiek īstenota ES līmenī, un galu galā varētu līdzatbildību par šo politiku visos pārvaldes līmeņos".

²⁴ Ziņojumi ir pieejami tīmekļa vietnē: <https://cor.europa.eu/en/our-work/Pages/network-of-regional-hubs.aspx>.

²⁵ COM(2019) 178 final, 15.4.2019. Skatīt arī 2.1. iedaļu.

²⁶ <https://cor.europa.eu/LV/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-2579-2019>.

²⁷ Šī konference, ko kopīgi organizēja Reģionu komiteja un Itālijas reģionālo parlamentu priekšsēdētāju konference, notika Romā 2019. gada 22. novembrī: <https://cor.europa.eu/en/news/Pages/changing-the-way-the-eu-works.aspx>.

reģionālo parlamentu politiskajās debatēs. Projekta mērķis ir nodrošināt reģionālo perspektīvu attiecībā uz Komisijas gada darba programmu, dodot iespēju reģionālajiem parlamentiem, kuriem ir likumdošanas pilnvaras, piedalīties darba programmas sagatavošanā.

Komiteja 2019. gadā atkal īstenoja subsidiaritātes darba programmu kā praktisku veidu subsidiaritātes principa uzraudzībai. Tā kā Eiropas Komisijas 2019. gada darba programmā uzskaitītās iniciatīvas lielākoties bija nelegislatīvas, subsidiaritātes darba programmai tika noteiktas tikai trīs prioritārās iniciatīvas: “Ilgtspējīga Eiropas nākotne”, “Taisnīgs un nākotnes prasībām atbilstošs vienotais tirgus” un “Digitālā vienotā tirgus izveides pabeigšana”.

Komiteja novērtēja atbilstību subsidiaritātes principam un proporcionalitātes principam tiesību aktu priekšlikumos, par kuriem tā sniedza atzinumus²⁸. Komisija 2019. gadā pieņēma 49 atzinumus, no kuriem tikai pieci bija saistīti ar tiesību aktu priekšlikumiem.

Visos piecos atzinumos par tiesību aktu priekšlikumiem bija ietverts vai nu tiešs novērtējums par atbilstību subsidiaritātes principam un proporcionalitātes principam, vai arī konkrēti ieteikumi, lai uzlabotu atbilstību šiem principiem. Piemēram, atzinumā par ceļu satiksmes drošību un automatizētu mobilitāti tika secināts, ka “(..) reģionālie un vietējie dalībnieki ir jāiesaista šīs direktīvas paplašinātās darbības jomas īstenošanā, jo īpaši to ceļu noteikšanā, uz kuriem attiecas šā tiesību akta noteikumi (..)”, un tika ierosināti grozījumi Komisijas priekšlikumā par to, kā labāk ievērot subsidiaritātes principu.

Lai gan lielākā daļa iniciatīvu bija nelegislatīvas, Komiteja joprojām ir apņēmusies īstenot “aktīvas subsidiaritātes” pieeju 2019. gadā, jo daudzos atzinumos par nelegislatīviem priekšlikumiem bija iekļauts gan subsidiaritātes un proporcionalitātes novērtējums attiecīgajā politikas jomā, gan konstruktīvi ieteikumi potenciālo jautājumu risināšanai. Kā piemēru var minēt atzinumu “Īstenošanas ziņojums par publisko iepirkumu”. Pamatojoties uz Komitejas Reģionālo centru tīkla pirmo apspriešanu, atzinumā ir sniegts detalizēts pārskats par galvenajām problēmām, ar kurām vietējās un reģionālās iestādes saskaras, īstenojot 2014. gada direktīvas par publisko iepirkumu, kā arī par biežākajiem to nepareizas piemērošanas avotiem. Izmantojot empīriskus datus no reģionālā un vietējā līmeņa, atzinumā uzsvērti arī būtiski jautājumi, piemēram, par to, ka “...pārrobežu iepirkumi vietējām un reģionālajām pašvaldībām nav snieguši pievienoto vērtību. Neskatoties uz ES mērogā regulāri izsludinātajiem iepirkumiem, kas ir laiktietilpīgi un dārgi, tiek iesniegts tikai neliels skaits pārrobežu piedāvājumu vai pat neviens”. Atzinumā sniegti politiski ieteikumi šo jautājumu risināšanai.

Subsidiaritātes ekspertu grupa 2019. gadā noorganizēja divas apspriešanās.

Pirmā apspriešanās attiecas uz prioritāru iniciatīvu subsidiaritātes darba programmā. Prioritārās iniciatīvas “Digitālā vienotā tirgus izveides pabeigšana” ietvaros notika apspriešanās ar subsidiaritātes ekspertu grupu, lai atbalstītu Komitejas referenta atzinumu “Rīcības plāns dezinformācijas apkarošanai”. Tajā nebija uzsvērti būtiski subsidiaritātes vai proporcionalitātes jautājumi, jo rīcības plānā izklāstītās darbības balstās uz sadarbību starp dažādiem valdības līmeņiem. Analīzē tika secināts, ka, izņemot subsidiaritātes vai proporcionalitātes jautājumus, Rīcības plānā dezinformācijas apkarošanai būtu lietderīgi veicināt līgumā noteikto lojālas sadarbības vai daudzlīmeņu pārvaldības principu.

²⁸ Reglamenta 55.panta 2.punkts, OV L 65, 5.3.2014., 41. lpp., <https://cor.europa.eu/en/members/Documents/CoR-Rules-of-Procedure-EN.pdf#search=Rules%20of%20Procedure>.

Subsidiaritātes ekspertu grupas otrās apspriešanās mērķis bija atbalstīt atzinuma “Eiropas pusgads un kohēzijas politika: strukturālo reformu pielāgošana ilgtermiņa ieguldījumiem” referentu, kuram informāciju sniedza trīs eksperti. Saskaņā ar “aktīvas subsidiaritātes” pieeju eksperti izvirzīja priekšlikumus, lai risinātu jautājumus par atbilstību subsidiaritātes principam un proporcionalitātes principam. Viņi norādīja, ka “(..) Komiteja uzsver, ka labākais veids, kā nepieļaut subsidiaritātes principa pārkāpšanu un nodrošināt efektīvu politikas koordināciju, ir pilnībā un strukturēti iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības Eiropas pusgadā saskaņā ar partnerības un daudzlīmeņu pārvaldības principiem”.

Subsidiaritātes uzraudzības tīkla²⁹ sastāvs 2019. gadā nav mainījies (156 partneri). Subsidiaritātes uzraudzības tīkla apakštīkls *REGPEX*³⁰, kas pieejams parlamentiem³¹ un valdībām reģionos ar likumdošanas pilnvarām, piedzīvoja strauju darba slodzes kritumu saistībā ar tiesību aktu priekšlikumu trūkumu 2019. gadā. 2019. gadā tajā tika publicēti tikai divi dokumenti salīdzinājumā ar 95 2018. gadā.

2.5. Eiropas Savienības Tiesa

Eiropas Savienības Tiesa (Tiesa) 2019. gadā pieņēma spriedumu vienā lietā par ES tiesību aktu atbilstību subsidiaritātes principam. Tiesa savā 2019. gada 6. jūnija spriedumā lietā C-264/18³² uzskatīja, ka ES likumdevējs nav pārkāpis subsidiaritātes principu, izslēdzot juridiskos pakalpojumus no Direktīvas 2014/24/ES par publisko iepirkumu³³, jo, to darot, likumdevējs uzskatīja, ka valsts likumdevēja ziņā ir noteikt, vai uz šādiem pakalpojumiem būtu jāattiecinā publiskā iepirkuma noteikumi.

Tiesa arī precizēja proporcionalitātes principa piemērošanu divās lietās, kurās dalībvalsts ir apstrīdējusi Eiropas Parlamenta un Padomes pieņemto tiesību aktu³⁴.

Attiecībā uz šā principa ievērošanas pārskatīšanas standartu Tiesa atgādināja, ka ES likumdevējam ir jābūt plašai rīcības brīvībai jomās, kurās tam ir jāizdara izvēle ar politiku, ekonomiku vai sociālām lietām saistītos jautājumos un kurās tam ir jāveic sarežģīts novērtējums. Tādējādi Tiesai piemērojamais kritērijs nav tas, vai pasākums, kas pieņemts šādā jomā, bija vienīgais vai labākais iespējamais pasākums, jo pasākuma likumību var ietekmēt tikai tad, ja tas ir acīmredzami nepiemērots, ņemot vērā izvirzīto mērķi³⁵.

²⁹ <http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/thesmn/Pages/default.aspx>. Subsidiaritātes uzraudzības tīkls tika izveidots 2007. gada aprīlī, lai atvieglotu informācijas apmaiņu starp vietējām un reģionālajām iestādēm un Savienības līmeni par dažādiem dokumentiem un Komisijas tiesību aktu un politiskajiem priekšlikumiem. Tīkls ir kontaktpunkts, kas ļauj visiem tā partneriem ne vien iegūt informāciju, bet arī paust viedokli.

³⁰ <http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/regpex/Pages/default.aspx>.

³¹ Attiecībā uz valstu parlamentiem skatīt arī 6. iedaļu.

³² 2019. gada 6. jūnija spriedums lietā C-264/18 (Beļģijas Konstitucionālās tiesas lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu), P. M. un citi / *Ministerraad*, EU:C:2019:472.

³³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK, OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.

³⁴ 2019. gada 13. marta spriedums lietā C-128/17 Polija / Eiropas Parlaments un Padome, EU:C:2019:194; 2019. gada 3. decembra spriedums lietā C-482/17, Čehija / Eiropas Parlaments un Padome, EU:C:2019:1035.

³⁵ Spriedums lietā C-482/17, 77. punkts. Skatīt arī proporcionalitātes novērtējumu 2019. gada 30. janvāra spriedumā lietā C-220/17, *Planta Tabak-Manufaktur Dr Manfred Obermann GmbH & Co. KG / Land Berlin*, EU:C:2019:76.

Attiecīgi Tiesa uzskatīja, ka nav pierādīts, ka ES likumdevējs būtu pieļāvis acīmredzamu kļūdu, pieņemot Direktīvu (ES) 2016/2284 par dažu atmosfēru piesārņojošo vielu emisiju samazināšanu dalībvalstīs. Šajā sakarā Tiesa precizēja, ka ES likumdevējam nav jāņem vērā dalībvalsts īpaša situācija, ja attiecīgajam ES pasākumam ir ietekme visās dalībvalstīs un tas prasa līdzsvaru starp dažādām iesaistītajām interesēm, ņemot vērā šā pasākuma mērķus. Tāpēc mēģinājumu panākt šo līdzsvaru, ņemot vērā nevis atsevišķu dalībvalsti, bet visu ES dalībvalstu īpašo situāciju, nevar uzskatīt par pretēju proporcionalitātes principam³⁶.

Citā spriedumā³⁷ Tiesa, ņemot vērā proporcionalitātes principu, apstiprināja dažu Direktīvas (ES) 2017/853 noteikumu spēkā esamību, ar kuriem Eiropas Parlaments un Padome grozīja Padomes Direktīvu 91/477/EEK par ieroču iegādes un glabāšanas kontroli³⁸. Tiesa savā spriedumā uzskatīja, ka ES likumdevēja plaša rīcības brīvība attiecas ne tikai uz apstrīdētā pasākuma būtību un darbības jomu, bet zināmā mērā arī uz pamatfaktu konstatāciju. Tomēr pat tad, ja ES likumdevējam ir plaša rīcības brīvība, tā izvēle jābalsta uz objektīviem kritērijiem un jāpārbauda, vai izraudzītā pasākuma mērķi ir tādi, kas attaisno pat būtiskas negatīvas ekonomiskas sekas dažiem operatoriem. Tiesa uzskatīja, ka ES iestādēm, kas pieņēma attiecīgo pasākumu, ir jāspēj pierādīt Tiesai, ka, pieņemot šo pasākumu, tās izmantoja rīcības brīvību. Tas nozīmē, ka tās ir ņēmušas vērā visus faktorus un apstākļus, kas attiecas uz situāciju, kuru bija paredzēts regulēt. Tāpēc šīm iestādēm vismaz ir jāspēj skaidri un nepārprotami izklāstīt pamata faktus, kas jāņem vērā, lai pamatotu apstrīdētos pasākumus un no kuriem ir atkarīga tām piešķirto izvērtēšanas pilnvaru īstenošana. Šajā lietā Tiesa noraidīja apgalvojumu, ka ES likumdevējam nav pietiekamas informācijas par apstrīdētās direktīvas iespējamo ietekmi, lai novērtētu atbilstību proporcionalitātes principam. Tiesa uzskatīja, ka likumdošanas procedūras laikā ES iestādes ir ņēmušas vērā pieejamos zinātniskos datus un citus pieejamos konstatējumus. Tas ietvēra datus un konstatējumus, kas iegūti *REFIT* izvērtējumā, ko veica Komisija, dažādus pētījumus, sabiedrisko apspriešanu, apspriešanos ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām un dalībvalstu iesniegtos ietekmes novērtējumus.

3. SUBSIDIARITĀTES KONTROLES MEHĀNISMA PIEMĒROŠANA VALSTU PARLAMENTOS

2019. gads bija pirmais gads kopš subsidiaritātes kontroles mehānisma ieviešanas, kad Komisija no valstu parlamentiem nesaņēma **nevienu pamatotu atzinumu**. Tas lielā mērā bija saistīts ar Komisijas likumdošanas aktivitātes krasu samazināšanos pārejas gadā starp divām Komisijām. Komisija 2019. gadā kopā likumdevējiem un valstu parlamentiem nosūtīja 28 tiesību aktu priekšlikumus, uz kuriem attiecas subsidiaritātes kontrole, salīdzinājumā ar 139 tiesību aktu priekšlikumiem 2018. gadā. Par šiem 28 priekšlikumiem valstu parlamenti pieņēma 39 atzinumus. Tas apstiprina iepriekšējā gada ziņojumā novēroto tendenci: pamatoto atzinumu īpatsvars samazinās salīdzinājumā ar atzinumu kopējo skaitu (10,5 % 2016. gadā; 9 % 2017. gadā; 6,5 % 2018. gadā; neviens 2019. gadā) un atzinumu skaitu par Komisijas priekšlikumiem, uz kuriem attiecas subsidiaritātes kontroles mehānisms (17,6 % 2016. gadā; 16 % 2017. gadā; 10,5 % 2018. gadā; neviens 2019. gadā).

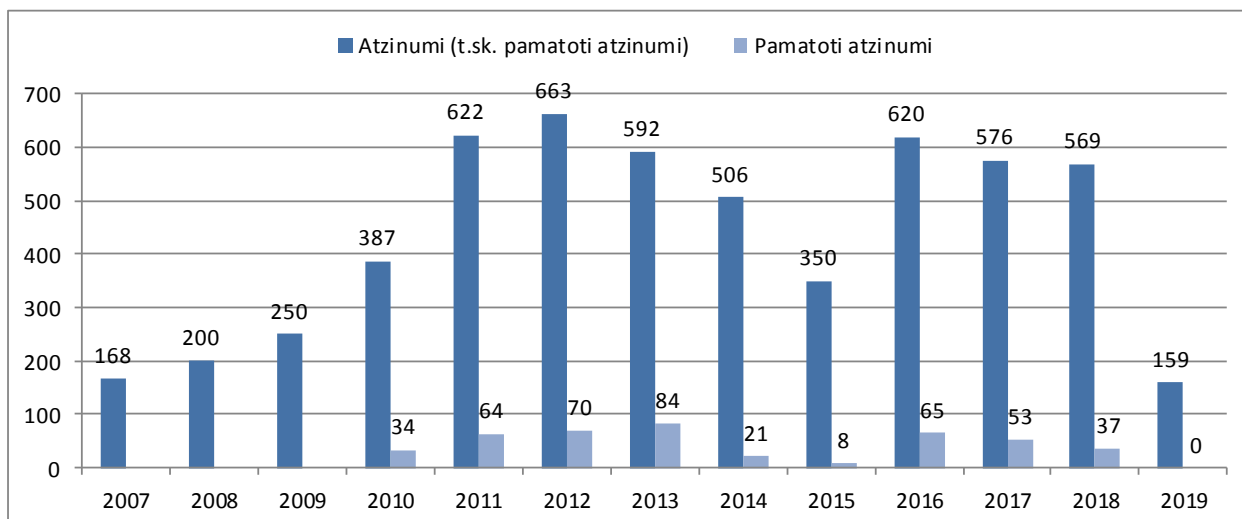
³⁶ Spriedums lietā C-128/17, 106. punkts.

³⁷ Spriedums lietā C-482/17, 86.–93. punkts.

³⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/853 (2017. gada 17. maijs), ar ko groza Padomes Direktīvu 91/477/EEK par ieroču iegādes un glabāšanas kontroli, OV L 137, 24.5. 2017., 22. lpp.).

To varētu skaidrot tādējādi, ka Komisija piemēro uzlabotu labāka regulējuma programmu un īsteno apņemšanos visos politikas veidošanas posmos integrēt subsidiaritātes principu un proporcionalitātes principu, izvērtēt esošos politikas satvarus pirms pārskatītu tiesību aktu iesniegšanas un uzsākt Eiropas līmeņa rīcību tikai tad, ja ir sagaidāma skaidra pievienotā vērtība³⁹.

4. POLITISKAIS DIALOGS AR VALSTU PARLAMENTIEM

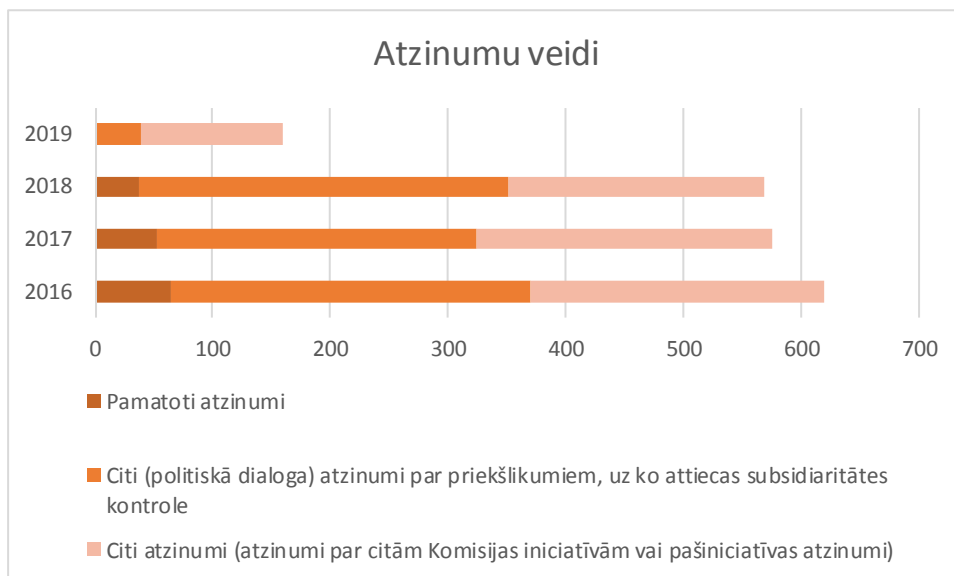
Vispārīgi novērojumi saistībā ar rakstiskajiem atzinumiem

Valstu parlamenti 2019. gadā Komisijai iesniedza 159 atzinumus. Tas ir daudz mazāk nekā iepriekšējos gados (576 2017. gadā un 569 2018. gadā) un pat mazāk nekā iepriekšējā pārejas gadā — 350 2015. gadā. Tas ir mazākais skaitlis kopš politiskā dialoga sākuma 2007. gadā.

No šiem 159 atzinumiem tikai 39 (25 %) tika izdoti attiecībā uz Komisijas priekšlikumiem, kuriem piemēro subsidiaritātes kontroles mehānismu. Pārējie 120 atzinumi (75 %) bija vai nu par nelegislatīvām iniciatīvām, piemēram, paziņojumiem, vai arī bija pašiniciatīvas atzinumi. Šī ārkārtīgi lielā proporcija⁴⁰ atspoguļo Komisijas iesniegto tiesību aktu priekšlikumu apjoma īslaicīgu palēnināšanos, bet arī liecina par valstu parlamentu ieinteresētību savlaicīgi darīt Komisijai zināmu savu nostāju lēmumu pieņemšanas procesā.

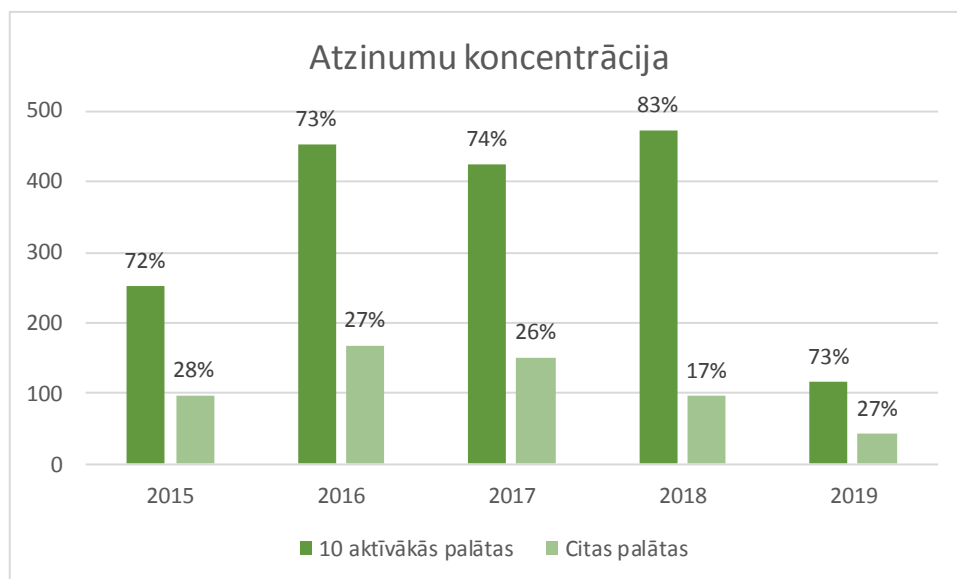
³⁹ Komisija 2020. gada februārī saņēma atzinumu no Čehijas *Poslanecká sněmovna*, kurā šis viedoklis tiek apstrīdēts un tiek pausts, ka pamatoto atzinumu skaita un proporcijas samazināšanās ir satraucoša norāde uz to, ka valstu parlamenti ir zudusi vēlme aktīvi iesaistīties ES likumdošanas procesā.

⁴⁰ 2018. gadā 62 % no atzinumiem attiecās uz iniciatīvām, uz kurām attiecas subsidiaritātes kontrole, un 38 % — uz citiem atzinumiem.

Dalība un darbības joma

Tāpat kā iepriekšējos gados Komisijai nosūtīto atzinumu skaits ievērojami atšķīrās starp valstu parlamentiem. 10 aktīvākās palātas sniedza 116 atzinumus, t. i., 73 % no kopskaita, mazāku daļu no kopskaita nekā 2018. gadā (83 %), bet līdzīgu kā iepriekšējos gados (74 % 2017. gadā, 73 % 2016. gadā un 72 % 2015. gadā). 17 palātas⁴¹ (2018. gadā — 10) neiesniedza nevienu atzinumu.

Palāta, kas 2019. gadā iesniedza visvairāk atzinumu, bija Čehijas *Senát* (21 atzinums). Pārējie 10 valstu parlamenti vai palātas, kas 2019. gadā nosūtīja visvairāk atzinumu, bija Rumānijas

⁴¹ Austrijas *Bundesrat* un *Nationalrat*, Beļģijas *Chambre des représentants/Kamer van volksvertegenwoordigers*, Bulgārijas *Narodno Sabranie*, Horvātijas *Hrvatski Sabor*, Kipras *Vouli ton Antiprosopon*, Dānijas *Folketing*, Igaunijas *Riigikogu*, Somijas *Eduskunta*, Grieķijas *Vouli ton Ellinon*, Īrijas *Houses of the Oireachtas (Dáil un Seanad Éireann)*, Latvijas *Saeima*, Luksemburgas *Chambre des Députés*, Slovēnijas *Državni svet* un *Državni zbor*, Apvienotās Karalistes *House of Commons*.

Camera Deputaţilor (15 atzinumi), Portugāles *Assembleia da República* (14 atzinumi), Čehijas *Poslanecká sněmovna* (13 atzinumi), Francijas *Sénat* (12 atzinumi), Vācijas *Bundesrat* (11 atzinumi), Spānijas *Cortes Generales* (8 atzinumi), Apvienotās Karalistes *House of Lords* (8 atzinumi), Itālijas *Senato della Repubblica* (7 atzinumi), Rumānijas *Senat* (7 atzinumi) un Zviedrijas *Riksdag* (7 atzinumi). Šīs palātas bija aktīvākās arī 2018. gadā (lai gan citā secībā).

Lai gan lielākajā daļā palātu bija vērojams straujš iesniegto atzinumu skaita kritums, divi valstu parlamenti 2019. gadā iesniedza vairāk atzinumu nekā 2018. gadā: Ungārijas *Országgyűlés* (5 atzinumi 2019. gadā, 3 atzinumi 2018. gadā) un Nīderlandes *Eerste Kamer* (6 atzinumi 2019. gadā, 2 atzinumi 2018. gadā).

Šā dokumenta 1. pielikumā ir norādīts katras palātas iesūtīto atzinumu skaits.

Politiskā dialoga ietvaros sniegto atzinumu galvenie temati

Tāpat kā iepriekšējos gados, arī 2019. gadā valstu parlamentu iesniegtie atzinumi attiecās uz dažādiem tematiem. Tālāk uzskaitīti pieci tiesību aktu kopumi, kas piesaistīja vislielāko valstu parlamentu uzmanību — par katru no tiem tika saņemti 5–9 atzinumi⁴²:

1. Kvalificēta vairākuma balsošanas pagarināšana — 9 atzinumi;
2. Subsidiaritāte un labāks regulējums — 8 atzinumi;
3. Tiesiskuma stiprināšana — 6 atzinumi;
4. Ceļā uz ilgtspējīgu Eiropu — 5 atzinumi;
5. Cīņa pret dezinformāciju tiešsaistē — 5 atzinumi.

- *Kvalificēta vairākuma balsošanas pagarināšana*

Komisija bija apņēmusies izpētīt veidus, kā padarīt lēmumu pieņemšanu efektīvāku, nosakot jomas, kurās iespējams palielināt kvalificēta vairākuma balsošanas izmantošanu.⁴³ Šajā nolūkā tā pieņēma četrus paziņojumus par četrām galvenajām politikas jomām: kopējā ārpolitika un drošības politika — 2018. gada 12. septembrī⁴⁴; nodokļu politika — 2019. gada 15. janvārī⁴⁵; enerģētikas un klimata politika — 2019. gada 9. aprīlī⁴⁶ un sociālā politika — 2019. gada 16. aprīlī⁴⁷.

Par minētajiem paziņojumiem seši valstu parlamenti sniedza deviņus atzinumus⁴⁸. Šie viedokļi kopumā iebilda pret kvalificēta vairākuma balsojuma pagarināšanu, jo uzskatīja, ka šajās jomās ir nepieciešams saglabāt vienprātīgu lēmumu pieņemšanu, lai aizsargātu valstu suverenitāti un

⁴² Par nevienu atsevišķu dokumentu netika saņemti vairāk nekā seši atzinumi. 2. pielikumā ir uzskaitīti dokumenti, par kuriem ir iesniegti vairāk nekā 4 atzinumi, no kuriem neviens nebija tiesību akta priekšlikums.

⁴³ Skatīt EK priekšsēdētāja Junkera 2018. gada 12. septembra runu par stāvokli Savienībā un Komisijas 2019. gada darba programmu (COM(2018) 800 final, 23.10.2018.).

⁴⁴ COM(2018) 647 final, 12.9.2018.

⁴⁵ COM(2019) 8 final, 15.1.2019.

⁴⁶ COM(2019) 177 final, 9.4.2019.

⁴⁷ COM(2019) 186 final, 16.4.2019.

⁴⁸ Čehijas *Poslanecká sněmovna* (izdeva divus atzinumus, attiecīgi vienu par nodokļiem un vienu par enerģētiku un klimatu), Čehijas *Senát* (trīs atzinumi — attiecīgi viens par nodokļiem, viens par enerģētiku un klimatu un viens par sociālo politiku), Ungārija *Országgyűlés* (viens atzinums par nodokļiem, kopējo ārpolitiku un drošības politiku un sociālo politiku), Maltas *Kamra tad-Deputati*, (par nodokļiem), Nīderlandes *Eerste Kamer* (par enerģētiku un klimatu) un Zviedrijas *Riksdag* (par nodokļiem).

intereses. Dažas palātas arī uzskatīja, ka vienprātīga lēmumu pieņemšana šajās jomās darbojas pareizi un nav šķērslis progresa panākšanai ES līmenī.

Komisija atbildēja, ka ārpolitikas un drošības politikas jomā vienprātības noteikums noteiktos gadījumos ir ietekmējis ES ātrumu un spēju rīkoties globālos jautājumos un ka ES, lai tā varētu turpināt veidot savu nākotni, būtu jāuzlabo lēmumu pieņemšana, izmantojot visas iespējas, kas pieejamas saskaņā ar Līgumiem. Attiecībā uz nodokļiem tā uzsvēra, ka koordinēta ES rīcība ir būtiska, lai aizsargātu dalībvalstu ieņēmumus un nodrošinātu taisnīgumu nodokļu jomā un pareizu iekšējā tirgus darbību.

Lai gan globalizācija un digitalizācija ir radījusi kopīgas problēmas attiecībā uz nodokļu politiku, kam nepieciešami kopīgi risinājumi, ES nav spējusi ātri rīkoties un reaģēt vienprātības noteikuma ierobežojumu dēļ. Ar kvalificēta vairākuma balsošanu dalībvalstis varētu panākt ātrākus un efektīvākus risinājumus nodokļu jautājumos. Ja lēmumus nodokļu jomā pieņemtu parastajā likumdošanas procedūrā, tad tie iegūtu arī no Eiropas Parlamenta ieguldījuma, tādējādi pārstāvot iedzīvotāju viedokļus un paaugstinot pārskatatbildību. Attiecībā uz enerģētikas un klimata politiku Komisija atzīmēja, ka pašreizējais enerģijas nodokļu režīms ar atšķirīgām nodokļu likmēm un nodokļu bāzēm konkurējošām degvielām rada traucējumus iekšējā tirgū. Tādēļ vienlīdzīga attieksme pret visiem enerģijas avotiem saskaņā ar to ieguldījumu Enerģētikas savienības mērķu sasniegšanā (piemēram, veicināt ilgtspējīgu enerģētiku un izvairīties no izšķērdīga enerģijas patēriņa) ir aspekts, kas jāatspoguļo turpmākajā enerģētikas nodokļu reformā. Tāpēc būs ļoti svarīgi rast kompromisa risinājumus, kas atspoguļotu dalībvalstu intereses un īpašos ekonomiskos un sociālos apstākļus.

Visbeidzot, attiecībā uz sociālo politiku Komisija paskaidroja, ka tā ir izstrādājusi mērķtiecīgu pieeju pārejas klauzulu izmantošanai. Tā ierosināja izmantot šīs klauzulas tikai attiecībā uz nediskriminācijas jautājumiem un ieteikumu pieņemšanu par darba ņēmēju sociālo nodrošinājumu un sociālo aizsardzību, ja kvalificēts balsu vairākums dalībvalstīm atvieglotu kopīgu problēmu ātru risināšanu.

- *Subsidiaritāte un proporcionalitāte*

Komisija 2018. gada 23. oktobrī pieņemtajā paziņojumā “Subsidiaritātes un proporcionalitātes principi — to nozīmes stiprināšana ES politikas veidošanā”⁴⁹, 2017. gada ziņojumā par subsidiaritāti un proporcionalitāti⁵⁰ un ziņojumā par attiecībām ar valstu parlamentiem⁵¹ izklāstīja turpmākos pasākumus saistībā ar Subsidiaritātes, proporcionalitātes un scenārija “Darīt mazāk, bet efektīvāk” jautājumu darba grupas ieteikumiem.

Šī pakete 2019. gadā ietvēra sešu valstu parlamentu sešus atzinumus⁵² un vienu reģionālā Parlamenta atzinumu⁵³. Visas palātas kopumā atzinīgi novērtēja darba grupas darbu, atbalstīja

⁴⁹ COM(2018) 703 final, 23.10.2018. Skatīt arī 2018. gada ziņojuma 2.1. iedaļu un attiecībā uz 2019. gadā īstenotajiem pasākumiem šā ziņojuma 2.1. iedaļu.

⁵⁰ COM(2018) 490 final, 23.10.2018.

⁵¹ COM(2018) 491 final, 23.10.2018.

⁵² Čehijas *Senát*, Vācijas *Bundesrat*, Itālijas *Camera dei Deputati*, Lietuvas *Seimas*, Rumānijas *Camera Deputaţilor*, Zviedrijas *Riksdag*. Somijas *Eduskunta* nenosūtīja Komisijai atzinumu, bet savā tīmekļa vietnē publicēja paziņojumu par paziņojumu. Polijas *Senat* jau sniedza atzinumu 2018. gada decembrī (skatīt 2018. gada ziņojuma 2.1. iedaļu).

⁵³ Bavārijas *Landtag*.

“aktīvas subsidiaritātes” koncepciju un apstiprināja Komisijas jau veiktos īstenošanas pasākumus.

Dažas palātas izteica ierosinājumus par to, kā Komisija varētu uzlabot mijiedarbību ar tām, sagatavojot savus priekšlikumus, uzlabojot iniciatīvu plānošanu, lai valstu parlamenti varētu labāk plānot subsidiaritātes pārbaudes, un/vai uzlabojot ietekmes novērtējumu kvalitāti, kā arī sniedzot vairāk informācijas par tiem visās oficiālajās valodās. Tika izteikti arī citi ierosinājumi, lai tiesību aktu izstrādes posmā uzlabotu valstu parlamentu rūpīgu rīcību, piemēram, organizējot debates ar valstu parlamentu un Eiropas Parlamenta pārstāvjiem, ja priekšlikums rosina vairākus pamatotus atzinumus, vai apspriežot valstu parlamentu apsvērumus Padomes darba grupās. Daži parlamenti ierosināja arī pasākumus, kuru veikšanai būtu nepieciešamas izmaiņas Līgumā, piemēram, pamatoto atzinumu iesniegšanas termiņa pagarināšanu līdz 12 nedēļām, pamatoto atzinumu skaita samazināšanu, kas nepieciešami “dzeltenās kartītes” mehānisma aktivēšanai, pamatoto atzinumu pamatošanu ar proporcionalitāti, formālu termiņu noteikšanu Komisijas atbildēm un pilnvaru piešķiršanu Eiropas Parlamentam tiesību aktu ierosināšanai.

Savās atbildēs Komisija pauda gandarījumu par valstu parlamentu atbalstu iniciatīvām, par kurām tā paziņoja paziņojumā, un apstiprināja, ka gatavojas tās īstenot. Tā vienojās par nepieciešamību sniegt informāciju par to, kā priekšlikumi atbilst subsidiaritātes un proporcionalitātes principam, un uzsvēra, ka ietekmes novērtējumu kopsavilkumi ir publicēti visās ES valodās. Tā uzsvēra savu darbu, lai palielinātu informācijas par iniciatīvām, kas paziņotas tās darba programmā, detalizētības un ticamības līmeni, un ar interesi atzīmēja ierosinājumus organizēt debates par izvirzītajiem priekšlikumiem. Ņemot vērā ierosinājumus par izmaiņām Līgumā, Komisija norādīja, ka tuvākajā nākotnē šādas izmaiņas nav paredzētas.

• *Tiesiskums*

Komisija 2019. gada 3. aprīlī pieņēma paziņojumu “Tiesiskuma turpmāka stiprināšana Savienībā. Pašreizējā situācija un iespējamie turpmākie pasākumi”⁵⁴. Tā mērķis bija sniegt pārskatu par pašreizējo instrumentu kopumu, lai risinātu problēmas saistībā ar tiesiskumu ES un sāktu debates par to, kā to stiprināt. Pēc tam Komisija 2019. gada 17. jūlijā pieņēma paziņojumu “Tiesiskuma stiprināšana Savienībā. Rīcības plāns”⁵⁵, kurā izklāstīti konkrēti pasākumi rīcībai šajā jomā.

Par minētajiem paziņojumiem pieci valstu parlamenti sniedza sešus atzinumus⁵⁶. Viņi kopumā atzinīgi novērtēja Komisijas darbu, lai veicinātu un aizstāvētu tiesiskumu ES, un piekrita vajadzībai uzlabot un stiprināt pieejamos instrumentus, lai aizsargātu ES pamatvērtības. Dažas palātas arī uzsvēra, cik svarīgs ir pastāvīgs dialogs ar dalībvalstīm par tiesiskumu.

Atbildēs Komisija uzsvēra, ka Eiropas Kopienų Tiesas judikatūrā precizēts, ka tiesiskuma ievērošana ir gan valsts, gan ES jautājums, un ES iestāžu pienākums ir risināt šos jautājumus iestāžu sistēmā. Tā uzsvēra valstu parlamentu svarīgo lomu tiesiskuma nodrošināšanā dalībvalstīs — gan kā likumdevējiem, gan kā izpildvarai. Tā arī paskaidroja, ka ierosinātajam “tiesiskuma pārskatīšanas ciklam” vajadzētu būt preventīvam instrumentam, lai apzinātu

⁵⁴ COM(2019) 163 final, 3.4.2019.

⁵⁵ COM(2019) 343 final, 17.7.2019.

⁵⁶ Vācijas *Bundesrat* (divi atzinumi, pa vienam par katru paziņojumu), Nīderlandes *Eerste Kamer* (par COM(2019) 343) un *Tweede Kamer* (par COM(2019) 163), Rumānijas *Senat* (par COM(2019) 163), Zviedrijas *Riksdag* (par COM(2019) 163).

problēmas un radītu telpu dialogam. Komisija uzraudzīs šo procesu ciešā sadarbībā ar valstu iestādēm.

- *Ceļā uz ilgtspējīgu Eiropu*

Komisija 2019. gada 30. janvārī pieņēma pārdomu dokumentu “Ceļā uz ilgtspējīgu Eiropu 2030. gadā”⁵⁷, lai virzītu diskusiju par to, kā ES var vislabāk sasniegt ANO 2030. gada ilgtspējīgas attīstības mērķus.

Par minēto dokumentu četri valstu parlamenti sniedza piecus atzinumus⁵⁸, kuros aplūkoti vairāki jautājumi. Tie ietver reģionālos un sociālos aspektus, kas saistīti ar pāreju uz ilgtspējību, nepieciešamību iesaistīt visas ieinteresētās personas šajā pārejā, atbilstību starp izaugsmi un pasaules tirdzniecības attīstību, no vienas puses, un ilgtspējību, no otras puses, un nepieciešamību atbalstīt izglītību gan ES, gan jaunattīstības valstīs.

Atbildēs Komisija piekrita, ka ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai ir vajadzīga efektīva sadarbība pasaules, ES, valstu, reģionālā un vietējā līmenī, ievērojot subsidiaritātes un proporcionālītātes principus. Tā konstatēja, ka valstu parlamentiem ir būtiska nozīme, jo progress lielā mērā ir atkarīgs no dalībvalstu veiktajiem pasākumiem visos līmeņos. Tā arī uzsvēra, ka ir sāktas tādas darbības kā iniciatīva attiecībā uz pārkārtošanās procesā esošiem ogļu ieguves un oglekļietilpīgiem reģioniem, lai nodrošinātu, ka pārkārtošanās uz klimatneitralitāti būtu taisnīga un balstīta uz solidaritāti, iekļaujot visus reģionus un iedzīvotājus.

- *Cīņa pret dezinformāciju tiešsaistē*

Komisija 2018. gada 26. aprīlī pieņēma paziņojumu “Vēršanās pret dezinformāciju tiešsaistē: Eiropas pieeja”⁵⁹. Komisija to īstenoja 2018. gada 2. decembrī ar ziņojumu⁶⁰ par šā paziņojuma īstenošanu, kam pievienots Rīcības plāns dezinformācijas apkarošanai⁶¹.

Par minētajām iniciatīvām četri valstu parlamenti 2019. gadā sniedza piecus atzinumus⁶². Tie lūdza skaidrojumu par tādiem jautājumiem kā dezinformācijas definēšana, robežšķirtne starp dezinformācijas novēršanu un cenzūru, faktu pārbaudītāju loma un neatkarība, kā arī Krievijas veiktās dezinformācijas novēršanu.

Savās atbildēs Komisija piekrita, ka paziņojumā lietotie termini, piemēram, “dezinformācija”, kā arī paziņotās darbības, nebūtu jāizmanto cenzūras nolūkā, un uzsvēra, ka paziņojumā nepārprotami izvairījusies no kriminālatbildības noteikšanas par izteikumiem vai jaunu nelegāla satura kategoriju radīšanas. Tā paskaidroja, ka būs spēcīgu un neatkarīgu faktu pārbaudītāju tīkls ir veselīgas digitālās ekosistēmas būtisks priekšnoteikums un ka tādēļ tā ir veicinājusi Eiropas neatkarīgu faktu pārbaudītāju organizāciju tīklu veidošanu, nodrošinot infrastruktūru pārrobežu sadarbībai, bez finansiāla atbalsta sniegšanas vai to redakcionālās pozīcijas

⁵⁷ COM(2019) 22 final, 30.1.2019.

⁵⁸ Čehijas *Poslanecká sněmovna* un *Senát*, Nīderlandes *Eerste Kamer* (divi secīgi atzinumi), Rumānijas *Camera Deputaţilor*.

⁵⁹ COM(2018) 236 final, 26.4.2018.

⁶⁰ COM(2018) 794 final, 5.12.2018.

⁶¹ JOIN(2018) 36 final, 5.12.2018.

⁶² Čehijas *Poslanecká sněmovna* un *Senát*, Vācijas *Bundesrat* (atzinumi par COM(2018) 794 un JOIN(2018) 36), Nīderlandes *Eerste Kamer* (divi jauni atzinumi par COM(2018) 36, kas seko 2018. gada atzinumam). Vācijas *Bundesrat* un Nīderlandes *Eerste Kamer* 2018. gadā jau sniedza atzinumu par COM(2018) 236.

kontrolēšanas. Attiecībā uz ārējiem dezinformācijas avotiem Komisija atzīmēja, ka ir pārliecinoši pierādījumi par Krievijas izcelsmes dezinformāciju, un, lai gan citas valstis, kas nav ES dalībvalstis, arī izvērsušas dezinformācijas stratēģijas, Krievijas rīcība bijusi sistemātiska, ar labiem resursiem un plašāka nekā citu valstu rīcība.

Kopīgi pašiniciatīvas atzinumi

Komisija 2019. gadā no valstu parlamentiem saņēma 2 kopīgus pašiniciatīvas atzinumus. Abus bija parakstījuši sešas palātas no Višegrādas valstīm ("V4")⁶³. Viens no tiem attiecās uz Eiropas Savienības paplašināšanos, atbalstot Rietumbalkānu paplašināšanos. Otrs kopīgais atzinums bija par daudzgadu finanšu shēmu, kurā V4 valstu parlamenti ir pieprasījuši piešķirt kopējai lauksaimniecības politikai un kohēzijas politikai finansējumu tādā pašā līmenī kā iepriekšējā finanšu shēmā.

5. SAZIŅA, APMEKLĒJUMI, SANĀKSMES UN KONFERENCES

Komisijas apmeklējumi valstu parlamentos un sanāksmes ar to pārstāvjiem

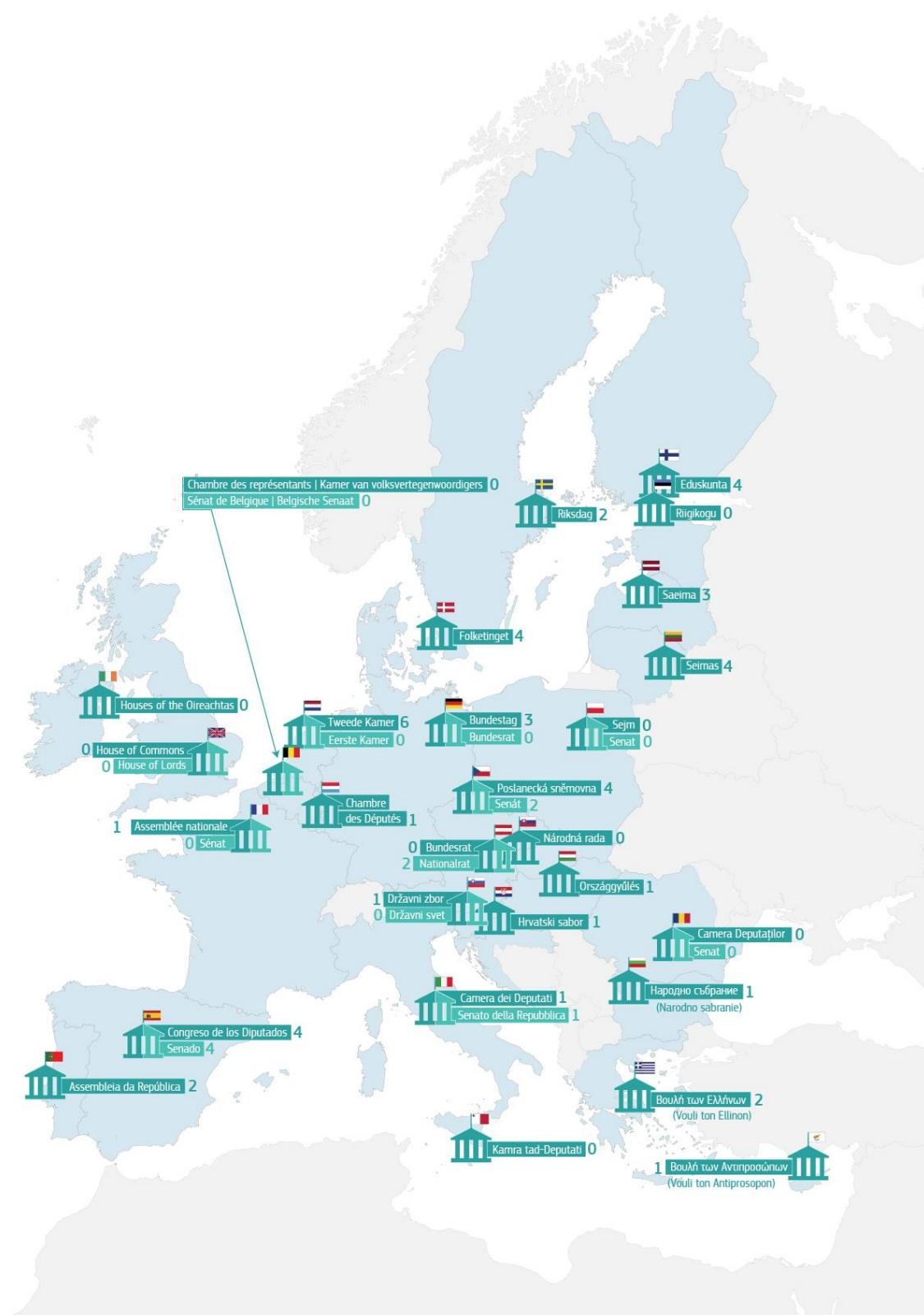
Komisijas locekļi 2019. gadā kopumā veica 55 apmeklējumus valstu parlamentos vai sanāksmes ar valstu parlamentu delegācijām (skatīt karti turpmāk), kas ir mazāk nekā iepriekšējos gados (140 apmeklējumi 2018. gadā), jo 2019. gads bija pārejas gads starp divām Komisijām. Kopumā Junkera vadītās Komisijas pilnvaru laikā Komisijas locekļi veica 915 apmeklējumus. Šī ciešā sadarbība ar valstu parlamentiem turpinās, jo EK priekšsēdētāja Fon der Leiena ir pieprasījusi, lai katrs komisārs pirmo divu pilnvaru gadu laikā apmeklētu visas dalībvalstis un regulāri tiekas ar valstu parlamentu pārstāvjiem.

Arī ES galvenais *Brexit* sarunu vedējs Mišels Barnjē 2019. gadā tikās ar 13 valstu parlamentu pārstāvjiem gan saistībā ar ES 27 galvaspilsētu apmeklējumiem, gan sanāsmēs Briselē, sniedzot informāciju par sarunām ar Apvienoto Karalisti. Šī saziņa tiks turpināta un pastiprināta saistībā ar notiekošajām sarunām par ES un Apvienotās Karalistes nākotnes attiecībām.

Komisijas amatpersonas — lielākoties augsta līmeņa amatpersonas — 2019. gadā piedalījās vairāk nekā 40 valstu parlamentu komiteju sanāsmēs, diskutējot par tiesību aktu priekšlikumiem tehniskā līmenī. Komisijas amatpersonas Briselē sniedza valstu parlamentu pārstāvjiem arī 13 prezentācijas par tādiem jautājumiem kā labāks regulējums, efektīvāks likumdošanas process nodokļu un sociālās politikas jomā, *Brexit* sagatavotības tiesību akti un ES un *Mercosur* tirdzniecības nolīgums. Turklāt Komisijas pārstāvniecības dalībvalstīs regulāri sazinājās ar valstu parlamentiem, jo īpaši jautājumos par Eiropas pusgada procesu un citiem ekonomikas jautājumiem.

⁶³ Čehijas *Poslanecká sněmovna* un *Senát*, Ungārijas *Országgyűlés*, Polijas *Sejm* un *Senat*, Slovākijas *Národná rada*.

**Komisijas locekļu apmeklējumi valstu parlamentos un sanāksmes ar to pārstāvjiem
2019. gadā (kopā visām dalībvalstīm: 55).**

Starpparlamentārās sanāksmes un konferences

2019. gadā notika vairākas svarīgas starpparlamentārās sanāksmes un konferences⁶⁴, cita starpā:

- Eiropas Savienības parlamentu Eiropas lietu komiteju konference (COSAC⁶⁵);
- Eiropas Savienības parlamentu spīkeru konference⁶⁶;
- Eiropas Parlamentu nedēļa⁶⁷;
- starpparlamentārā konference par stabilitātes, ekonomikas koordinācijas un pārvaldības jautājumiem⁶⁸;
- starpparlamentārās konferences par kopējās ārpolitikas un drošības politikas un kopējās drošības un aizsardzības politikas jautājumiem⁶⁹ un
- Eiropola Kopīgā parlamentārās uzraudzības grupa⁷⁰.

Notika divas 2019. gada COSAC priekšsēdētāju sanāksmes, Bukarestē 20. un 21. janvārī un Helsinkos 21. un 22. jūlijā. Bukarestes sanāksmē piedalījās komisāre Krecu. Pēc būtības delegāti izskatīja Rumānijas un Somijas Padomes prezidentūru prioritātes, kohēziju un konvergenci (Bukarestē) un Eiropas budžetu (Helsinkos).

COSAC LXI plenārsēdē, kas no 23. līdz 25. jūnijam norisinājās Bukarestē, tika apspriesti Rumānijas prezidentūras panākumi, starptautiskās tirdzniecības attiecības *Brexit* kontekstā, Eiropas izglītības telpa kā vienotā tirgus pārveides un stiprināšanas virzītājspēks, kā arī uz inovāciju un tehnoloģijām balstīta ekonomika.

⁶⁴ Sīkāku informāciju par šīm sanāksmēm skatīt Eiropas Parlamenta ziņojumā par Eiropas Parlamenta attiecībām ar valstu parlamentiem:

<http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/annual-reports.html>.

⁶⁵ COSAC ir vienīgais starpparlamentu forums, kas apstiprināts Līgumos, Protokolā Nr. 1. par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā. Tas parasti sanāk kopā divas reizes (viena priekšsēdētāju sanāksme, viena plenārsēde) dalībvalstī, kas rotācijas kārtībā ir Eiropas Savienības Padomes prezidējošā valsts. Komisijai COSAC ir novērotāja statuss. Informācija par COSAC ir pieejama vietnē

<http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/conference/getconference.do?type=082dbcc564afa0210164b2da9f5102f8>.

⁶⁶ Eiropas Savienības parlamentu spīkeru konference notiek reizi gadā tajā dalībvalstī, kas rotācijas kārtībā bija Eiropas Savienības Padomes prezidējošā valsts iepriekšējā gada otrajā pusgadā. 2019. gada sanāksme notika Vīnē 8. un 9. aprīlī. Plašāka informācija pieejama vietnē

<https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/euspeakers/getspeakers.do?id=082dbcc56776849501677a126fd102fa>.

⁶⁷ Eiropas Parlamentu nedēļa notika Eiropas Parlamentā 2019. gada 18. un 19. februārī. Tajā piedalījās EK priekšsēdētāja vietnieks Dombrovskis un komisāri Moskovisi, Etingers un Teisena. Plašāka informācija pieejama vietnē <http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/high-level-conferences/european-parliamentary-week.html>

⁶⁸ Šajā konferencē, kas norisinājās 30. septembrī un 1. oktobrī Helsinkos, piedalījās EK priekšsēdētāja vietnieks Katainens. Pirmajā pusgadā konference, tāpat kā iepriekšējos gados, notika Eiropas Parlamentārās nedēļas ietvaros. Plašāka informācija pieejama vietnē

<https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/conference/getconference.do?id=8a8629a86b273e34016bae266fb84cab>.

⁶⁹ Norisinājās divas konferences, viena Bukarestē 7. un 8. martā, otra Helsinkos no 4. līdz 6. septembrim. Abās ar videokonferences starpniecību piedalījās Augstā pārstāve / priekšsēdētāja vietniece Mogerīni. Plašāka informācija pieejama vietnē

<https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/conference/getconference.do?id=082dbcc568350fdf0168380271d80410> un <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/conference/getconference.do?id=8a8629a86b273e34016b6ff76cbb2295>.

⁷⁰ Norisinājās divas konferences, viena Bukarestē 24. un 25. februārī, otra Briselē 23. un 24. septembrī. Abās piedalījās komisārs Kings. Plašāka informācija pieejama vietnē

<https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/conference/getconference.do?id=082dbcc568350fdf016837feb8770407> un <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/conference/getconference.do?id=8a8629a86b273e34016bae32ac2b4cb7>.

COSAC LXII plenārsēdē, kas no 1. līdz 3. decembrim norisinājās Helsinkos, piedalījās EK priekšsēdētāja vietnieks Šefčovičs un ES galvenais sarunu vedējs Barnjē, kurš ar delegātiem apsprieda jaunās Komisijas izveides un politisko darba kārtību, tās attiecības ar valstu parlamentiem un *Brexit*. Delegāti apsprieda arī valstu parlamentu potenciālo nozīmi Konferencē par Eiropas nākotni, Somijas prezidentūras rezultātus, tiesiskuma veicināšanu ES, ES Pamattiesību hartu un klimata stratēģiju Eiropai.

Komisija sniedza rakstiskas atbildes uz COSAC skaidrojumiem, kas tika pieņemti abās plenārsēdēs⁷¹.

6. REĢIONĀLO PARLAMENTU LOMA

Reģionālie parlamenti netieši veicināja Komisijas attiecības ar valstu parlamentiem. Kā paredzēts Līgumiem pievienotajā Protokolā Nr. 2, veicot ES tiesību aktu projektu subsidiaritātes pārbaudi ar mērķi izdot pamatotus atzinumus, katras valsts parlaments vajadzības gadījumā var apspriesties ar reģionālajiem parlamentiem, kuriem ir likumdošanas pilnvaras⁷².

Reģionālo parlamentu deputāti ir arī pārstāvēti Reģionu komitejā, kas veic uzraudzību, izmantojot subsidiaritātes uzraudzības tīklu un savu tiešsaistes platformu, kas izstrādāta, lai sniegtu atbalstu reģionālo parlamentu ar likumdošanas pilnvarām dalībai agrīnās brīdināšanas mehānismā par subsidiaritāti (*REGPEX*).⁷³

Lai gan Līgumos nav nepārprotami noteikta prasība par tiešu sadarbību starp Komisiju un reģionālajiem parlamentiem, daži reģionālie parlamenti, jo īpaši Vācijas, iesniedza rezolūcijas tieši Komisijai, sniedzot piezīmes par subsidiaritātes (Bavārijas *Landtag*), Eiropas nākotnes (Bādenes-Virtembergas *Landtag*) un par dažādu Komisijas priekšlikumu politikas aspektiem. Tādējādi reģionālie parlamenti ir uzsvēruši savu ieinteresētību sniegt skaidrojumus tieši Eiropas politikas veidotājiem. Lielā reģiona reģionālā parlamentārā padome⁷⁴ 2019. gadā iesniedza savus ieteikumus par kohēzijas politiku, Mozeles ūdensceļu attīstību, pārrobežu nodarbinātības jautājumiem, aprites ekonomiku, dzelzceļa transportu, daudzvalodības veicināšanu un digitālu civiltiesu. Komisija pēc būtības sniedza atbildi uz visām rezolūcijām, kas tika saņemtas no reģionālajiem parlamentiem vai reģionālo parlamentu organizācijām.

Savukārt Flandrijas parlaments ar Beļģijas federālā parlamenta starpniecību nosūtīja Komisijai atzinumu par ES stratēģiju pēc *Brexit*⁷⁵.

Komisāre Krecu un ES galvenais sarunu vedējs Barnjē piedalījās 8. Eiropas Reģionu un pilsētu samītā, ko 2019. gada 14. un 15. martā Bukarestē sarīkoja Eiropas Reģionu komiteja. Viņi apmainījās ar Eiropas Reģionālo likumdevēju konferences (*CALRE*) priekšsēdētāju *Donatella Porzi* par reģionālās politikas jautājumiem un par *Brexit* ietekmi.

⁷¹ Publicētas kopā ar citiem COSAC dokumentiem vietnē

<https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/conference/getconference.do?id=082dbcc5677baaf301677f58eea00469> un <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/conference/getconference.do?id=8a8629a86bc08c43016bd61f04da09fb>.

⁷² Protokols Nr. 2 par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu, 6. panta pirmā daļa.

⁷³ <http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/regpex/Pages/default.aspx>. Plašāku informāciju par Reģionu komitejas darbībām saistībā ar subsidiaritātes kontroli skatīt 2.4. iedaļā.

⁷⁴ Tās sastāvā ir parlamentārieši no Zāras, Reinzemes-Pfālcas (Vācija), Luksemburgas, Lielā austrumu reģiona (Francija), Valonijas un vāciski runājošajiem Kopienas parlamentiem (Beļģija).

⁷⁵ Komisija to reģistrēja kā Beļģijas *Sénat/Senaat* atzinumu.

EK priekšsēdētājs Junkers 2019. gadā teica runas Bādenes-Virtembergas, Zāras un Tīringenes reģionālajos parlamentos (Vācijā). Viņš piedalījās arī vāciski runājošo reģionālo parlamentu Eiropas konferencē, kas tika rīkota kopā ar Austrijas, Itālijas Dienvidtiroles un Beļģijas vāciski runājošo kopienu parlamentiem.

7. SECINĀJUMI

2019. gads bija pirmais gads kopš Lisabonas līguma stāšanās spēkā, kurā Komisija no valstu parlamentiem nesaņēma nevienu pamatotu atzinumu. 75 % no citiem valstu parlamentu nosūtītajiem atzinumiem attiecās uz nelegislatīvām Komisijas iniciatīvām vai bija pašiniciatīvas atzinumi. Tas skaidri parāda valstu parlamentu ieinteresētību sniegt Komisijai uz nākotni vērstu politisko ieguldījumu agrā lēmumu pieņemšanas procesa posmā.

Komisija pielika lielas pūles, lai īstenotu Subsidiaritātes, proporcionalitātes un scenārija “Darīt mazāk, bet efektīvāk” jautājumu darba grupas ieteikumus, jo īpaši saistībā ar darbu pie labāka regulējuma, kura mērķis ir labāk sagatavot un pamatot ES tiesību aktus un nodrošināt to atbilstību subsidiaritātes principam un proporcionalitātes principam. Tā arī palīdzēja valstu parlamentiem pēc iespējas efektīvāk pildīt to uzdevumus, neieskaitot Ziemassvētku un Jaungada periodu astoņu nedēļu termiņa aprēķinā pamatoto atzinumu iesniegšanai un sniedzot apkopotas atbildes gadījumos, kad ievērojams skaits valstu parlamentu pauž ar subsidiaritāti saistītas bažas par konkrēto lietu.

Komisijas locekļi arī 2019. gadā iesaistījās regulārās debatēs ar valstu parlamentiem, kas ir izšķiroši svarīgi ES tuvināšanā iedzīvotājiem.

Jaunā Eiropas Komisija, kuras priekšsēdētāja ir Urzula fon der Leiena, sāka darbu 2019. gada 1. decembrī. Tas veicinās ciešu Komisijas sadarbību ar valstu parlamentiem, veicot apmeklējumus un informācijas apmaiņu, jo EK priekšsēdētāja Fon der Leiena ir pieprasījusi, lai katrs komisārs pirmo divu pilnvaru gadu laikā apmeklētu visas dalībvalstis un regulāri tiekas ar valstu parlamentu pārstāvjiem. Arī Fon der Leienas vadītā Komisija savā politikas un likumdošanas darbā īpašu uzsvaru liks uz subsidiaritātes principu un proporcionalitātes principu.